

Mwongozo wa Somo

9

Utiifu Kwa Mwanadamu

Kupalilia Moyo wa Unyenyekevu Kwa Viongozi

Mafunzo ya Vikundi
kwa Maisha Mapya

Utiifu Kwa Mwanadamu

Kupalilia Moyo wa Unyenyekevu Kwa Viongozi

Kimeandikwa Na David Batty

Mwongozo wa Somo

Toleo la Tano

Utiifu Kwa Mwanadamu

Kupalilia Moyo wa Unyenyekevu Kwa Viongozi

Kimeandikwa Na David Batty
Mwongozo wa Somo
Toleo la tano

Maandiko Yanayotumiwa Katika Kitabu Hiki Yametoka Kwa:

MAANDIKO: Biblia Takatifu (Union Version). Toleo La 1952, 1974, 1976, 1978. BST, BSK. Yametumiwa Kwa Ruhusa Maalum.

Tafsiri Ya Lugha Rahisi (TLR) itakayofanywa na mtafsiri ili kuleta maana halisi kama inavyosomeka katika lugha ya Kiingereza.

HakiMiliki © 2023, Teen Challenge USA.

Masomo haya yanaweza kuchapwa na kupeanwa kwa ajili ya matumizi ya huduma za Teen Challenge na zinazofanana nazo, katika makanisa ya mahali pamoja, shule na mashirika mengine na hata watu binafsi. Pia, yanaweza kupatikana kutoka kwa mtandao kwenye tovuti hii: www.iTeenChallenge.org Lakini, yasiuzwe. Yatolewe bure. Kwa wanaotaka kuchapisha na kuuza, wapate ruhusa kwa maandishi kutoka kwa Global Teen Challenge.

Kwa mara ya kwanza, somo hili lilichapishwa kwa Kiingereza kwa jina lifuatalo:
Obedience to Man, 5th edition

Somo hili ni sehemu ya mfululizo wa masomo yaitwayo *Mafunzo ya Vikundi Yanayohusu Maisha Mapya* vinanatawaliwa ili kutumiwa makanisani, shuleni, katika huduma za gerezani, huduma za Changamoto Kwa Vijana, na huduma zingine kama hizo zinazofanya kazi na Wakristo Wapya. Vile vile kuna vifaa vingine vinavyopatikana kwa ajili ya mafunzo haya, kama kitabu cha kumwongoza mwalimu, cha kumwongoza mwanafunzi, kitabu cha kuongoza mafunzo cha mwanafunzi, mtihani, na cheti. Ukitaka habari zaidi juu ya masomo haya, wasiliana na:

Global Teen Challenge
PO Box 511
Columbus, GA, 31902 USA
Barua Pepe: gtc@globaltc.org
Tovuti: www.globaltc.org na
www.iTeenChallenge.org

Tarehe ya Mwisho Kurekebishwa: 01-2023

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 1

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Kuwaangalia viongozi

1. Madhumuni ya mamlaka ni nini? (Ni kwa nini kuna watu mamlakani?)

2. A. Je, maishani mwako, ilikuwa vigumu kumtii nani aliye mamlakani?

B. Ni kwanini ilikuwa (ni) vigumu kumtii mtu huyu?

3. A. Ndani ya mwezi mmoja au miwili iliyopita, ni nani aliye katika mamlaka amekuwa mtu mgumu zaidi kwako kumtii?

B. Ni kwa nini ni vigumu kwako kumtii mtu huyu?

4. Je, una maswali gani kuhusu kutii mamlaka?

Utiifu kwa Mwanadamu Zoezi la 1, Ukurasa 2

Maagizo

Soma Warumi 13:1-7 na 1 Petro 2:13-17. Toa majibu yako kutoka kwa mistari hii. Tumia maneno yako mwenyewe kuyajibu maswali haya, usinakili mistari yote. Katika kila jibu nukuu kitabu, mlango na mstari ambapo umetoa jibu lako. (Kwa mfano. Mst. Warumi 13:3)

5. Je, viongozi hutoa wapi mamlaka yao?
(Viongozi hutoa wapi haki ya kuongoza na kutawala?)

Mst. _____

6. Je, unafanya nini unapokosa kumtii kiongozi?

Mst. _____

7. Je, matokeo ya kutotii ni yapi?

Mst. _____

Mst. _____

8. Je, matokeo ya kutii ni yapi?

Mst. _____

Mst. _____

Mst. _____

Mst. _____

Mst. _____

Mst. _____

9. Je, unaweza kufikiria matokeo mengine zaidi ya kutii na kutotii? Orodhesha hapa.

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 2

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Kuchagua kuwatii Viongozi Wangu

Katika Sura ya kwanza ya Mwongozo wa Mwanafunzi, tulijadili jinsi kwa vitendo unaweza kuwaonyesha viongozi wako kuwa unataka kuwatii.

1. Kutoka kwa orodha ya hoja zilizotolewa darasani, chagua njia moja unayoweza kutumia kumwonyesha aliye na mamlaka juu yako kuwa unataka kumtii.

2. Andika aya inayoeleza kulichotokea ulipojaribu kumtii.
(Ulihisi vipi kiongozi wako alipokuambia jambo la kufanya?)

3. Je, ilikuwa rahisi kuonyesha kuwa ulitaka kumtii kiongozi wako? Kwa nini?

4. Ulihisi vipi baada ya kumwonyesha kiongozi wako kuwa ulitaka kumtii?

Utiifu kwa Mwanadamu
Zoezi la 2, Ukurasa 2

5. Aliye mamlakani alifanya nini ulipotenda uliyokusudia kufanya?
(Wakati ulipoonyesha kwamba ulitaka kumtii)
Angalia #1 katika uukrasa wa 1 wa zoezi hili.

6. Je, ilikuwa rahisi kutii ulipoamua mwenyewe kutii? Kwa nini?

7. Ni kwa njia gani nyingine unazoweza kutumia kuwaonyesha viongozi wako unataka kuwatii?

8. Je ni wazo lipi jipya ulilojifunza kuhusu kuwatii viongozi wako?

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 3

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Danieli na chakula chake

Soma Danieli 1 kutoka kwa *Biblia ya Habari Njema* (Iliyochapishwa nyuma ya ukurasa huu) nukuu kifungu ulichotoa kila jawabu. (Kwa mfano Mst. 5) Tumia maneno yako mwenyewe kuyajibu maswali haya.

1. Ni kwa nini Danieli **hakutii** jambo la kwanza aliloambiwa afanye?

Mst. _____

2. Je, sababu kuu ya Danieli kuambiwa ale chakula na anywe divai ya mfalme ni nini?

Mst. _____

3. Danieli aliambiwa na viongozi wake ale chakula alichogiziwa na mfalme. Je, Danieli alifanya nini kabla ya kuwatii walio mamlakani? Orodhesha aliyofanya (Angalau majibu saba). Toa majibu yako kwenye Mstari 5-15.

1. Mst. _____

2. Mst. _____

3. Mst. _____

4. Mst. _____

5. Mst. _____

6. Mst. _____

7. Mst. _____

Utiifu kwa mwanadamu Zoezi la 3, Ukurasa 2

4. Je, mtazamo wa Danieli kuhusu walio mamlakani ni upi?

Mst. _____

5. Ni kwa nini Danieli alitii?

Mst. _____

Danieli Sura 1 futoka kwa *Biblia Habari Njema*

¹Mnamo mwaka wa tatu wa utawala wa mfalme Yehoyakimu wa Yuda, mfalme Nebukadneza wa Babuloni alikwenda Yerusalemu, akauzingira mji.

²Bwana akamwacha Yehoyakimu atiwe mikononi mwa mfalme Nebukadneza pamoja na baadhi ya vyombo vya nyumba ya Mungu. Basi mfalme Nebukadneza akachukua mateka na vyombo akavipeleka nchini Shinari, akaviweka katika hazina ya miungu yake.

³Mfalme Nebukadneza akamwamuru Ashpenazi, towashi wake mkuu, amchagulia baadhi ya vijana wa Israeli wa jamaa ya kifalme na ya watu mashuhuri. ⁴Mfalme alitaka vijana wasio na kasoro, wazuri kwa umbo, wenye uzoefu wa kila hekima, wenye akili na maarifa na wanaofaa kutoa huduma katika ikulu. Alitaka pia vijana hao wafundishwe kusoma na kuandika lugha ya Wakaldayo. ⁵Mfalme aliagiza vijana hao wapewe chakula bora ambacho yeye mwenyewe alikula na divai ambayo alikunywa. Vijana hao walitakiwa wapewe mafunzo kwa miaka mitatu, kisha wapelekwe kwa mfalme. ⁶Miongoni mwa vijana waliochaguliwa walikuwa Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria, wote wa kabila la Yuda. ⁷Huyo towashi mkuu akawapa majina mengine; Danieli akamwita Belteshaza, Hanania akamwita Shadraki, Mishaeli akamwita Meshaki na Azaria akamwita Abednego.

⁸Lakini Danieli aliamua kutojitia unajisi kwa kula chakula bora cha mfalme na kunywa divai yake. Kwa hiyo, alimwomba towashi mkuu amruhusu asile vitu hivyo na kujitia unajisi. ⁹Basi, Mungu akamjalia Danieli kupendelewa na kuhurumiwa na Ashpenazi, towashi mkuu. ¹⁰Lakini, towashi mkuu akamwambia Danieli, “Nina hofu kwamba bwana wangu mfalme ambaye ametoa maagizo kuhusu chakula na vinywaji unavyopaswa kutumia, ataona

kuwa afya yako si nzuri kama ya wenzako wa rika lako. Hivyo maisha yangu yatakuwa hatarini.”

¹¹Hapo Danieli akamwendea mtumishi aliyewekwa na towashi mkuu kumlinda yeye na wenzake kina Hanania, Mishaeli na Azaria, akamwambia,

¹²“Tafadhali utujaribu, sisi watumishi wako kwa muda wa siku kumi kwa kutupa mboga za majani na maji. ¹³Kisha, tulinganisha sisi na hao vijana wengine wanaokula chakula cha mfalme, halafu utoe uamuzi wako kulingana na jinsi utakavyoona.”

¹⁴Mlinzi akakubaliana nao, akawajaribu kwa muda wa siku kumi. ¹⁵Baada ya siku hizo kumi, aliwaangalia akaona kuwa wale vijana waliokula mboga za majani walionekana wenye afya na nguvu kuliko wale wengine wote waliolishwa chakula cha kifalme. ¹⁶Basi, yule mlinzi akawaacha waendeleo kula mboga za majani badala ya chakula cha fahari na divai.

¹⁷Mungu aliwajalia vijana hao wanne maarifa na ujuzi katika elimu na hekima. Zaidi ya hayo, alimjalia Danieli kipawa cha kufasiri maono na ndoto. ¹⁸Muda ulipotimia ambapo hao vijana wangepelekwa kwa mfalme kama alivyokuwa ameagiza, yule towashi mkuu akawapeleka vijana wote mbele ya Nebukadneza. ¹⁹Mfalme alipozungumza nao wote, hakuna walionekana kuwa bora kama Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria. Basi, wakakubaliwa kumhudumia mfalme.

²⁰Jambo lolote la hekima au maarifa ambalo mfalme aliwauliza alijionea mwenyewe kwamba vijana hao wanne walikuwa bora mara kumi kuliko waaguzi na wachawi wote katika utawala wake.

²¹Danieli alidumu katika huduma ya ikulu mpaka mwaka wa kwanza wa mfalme Koreshi.

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 4

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Uzoefu Wangu katika kuwatii viongozi wangu

Maagizo

Fikiria kuhusu siku chache zilizopita ulipoambiwa ufanye jambo na aliye na mamlaka juu yako.

1. Chagua mifano mitatu na ujibu maswali yafuatayo.
2. Ikiwa hauna uhakika kuhusu sababu zake, unaweza kuorodhesha baadhi ya uwezekano wa aina tofauti tofauti.
3. Unaweza kujadili mambo haya na kiongozi wako na kisha ujaribu kujua ikiwa sababu zako zilikaribiana na zake baada ya kukamilisha zoezi hilo.

Mfano 1

1. Alikuambia ufanye nini?

2. Sababu yake kuu ya kukuambia ufanye hivyo ni nini?

Utifu kwa mwanadamu
Zoezi la 4, Ukurasa 2

Mfano 2

1. Alikuambia ufanye nini?

2. Sababu yake kuu ya kukuambia ufanye hivyo ni nini?

Mfano 3

1. Alikuambia ufanye nini?

2. Sababu yake kuu ya kukuambia ufanye hivyo ni nini?

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 5

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Marafiki wa Danieli na Tanuru

Soma Danieli Sura 3 (iliyochapishwa nyuma ya ukurasa huu).

Unapojibu kila swali, nukuu kifungu unachotoa jawabu lako. (Kwa mfano Mst. 5)

Tumia maneno yako mwenyewe kuyajibu maswali.

1. Sababu kuu ya watu hawa wanne kuambiwa wainame mbele ya sanamu ni ipi?

Mst. _____

2. Je, ni kwa nini watu hawa watatu hawakutii?

Mst. _____

3. Je matokeo ya kutotii kwao yalikuwa yapi?

1. Mst. _____
2. Mst. _____
3. Mst. _____
4. Mst. _____
5. Mst. _____
6. Mst. _____
7. Mst. _____
8. Mst. _____

4. Je, mtazamo wao dhidi ya mfalme ulikuwa upi?

Mst. _____

Utiifu kwa Mwanadamu Zoezi la 5, Ukurasa 2

Nebukadneza anasimamisha sanamu

¹Mfalme Nebukadneza alitengeneza sanamu ya dhahabu, yenye kimo mita ishirini na nane na upana mita tatu. Aliisimamisha katika sehemu tambarare ya Dura, mkoani Babuloni. ²Kisha mfalme akaamuru maliwali, wasimamizi, wakuu wa mikoa, washauri, watunza hazina, majaji, mahakimu na maofisa wote wa mikoa wahudhuri sherehe ya kuzindua rasmi sanamu aliyosimamisha. ³Basi, maliwali, wasimamizi, wakuu wa mikoa, washauri, watunza hazina, majaji, mahakimu na maofisa wote wa mikoa wakakusanyika tayari kwa uzinduzi wa sanamu aliyosimamisha mfalme Nebukadneza. ⁴Mpiga mbiu akatangaza kwa sauti kubwa, “Enyi watu wa makabila yote, mataifa yote na lugha zote, mnaamriwa kwamba ⁵mkisikia sauti ya baragumu, filimbi, kinubi, zeze, santuri, zumari na sauti za ala nyingine za muziki, lazima mwiname chini na kuiabudu sanamu ya dhahabu aliyosimamisha mfalme Nebukadneza. ⁶Na yeyote ambaye hatainama chini na kuiabudu, atakupwa mara moja katika tanuri ya moto mkali.” ⁷Kwa hiyo, watu wote, mara waliposikia sauti za baragumu, filimbi, kinubi, zeze, santuri, zumari na sauti za ala nyingine za muziki, walianguka kifudufudi na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu ambayo mfalme Nebukadneza aliisimamisha.

Marafiki wa Danieli wanashitakiwa

⁸Wakati huo, baadhi ya Wakaldayo wakajitokeza na kuwashtaki Wayahudi. Walimwambia mfalme Nebukadneza, ⁹“Uishi, ee mfalme! ¹⁰Wewe, ee mfalme, ulitoa amri kuwa kila mtu anaposikia sauti ya baragumu, filimbi, kinubi, zeze, santuri, zumari na kila aina ya muziki, ainame chini na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu. ¹¹Na kwamba mtu yeyote asiyeinama chini na kuiabudu sanamu hiyo, atupwe ndani ya tanuri ya moto mkali. ¹²Sasa, kuna Wayahudi fulani uliowateua kushughulikia mambo ya utawala wa mkoa wa Babuloni, yaani Shadraki, Meshaki na Abednego; watu hawa, ee mfalme, hawakuitii amri yako. Wanakataa kuitumikia miungu yako na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu uliyosimamisha.”

¹³Hapo mfalme Nebukadneza, huku akiwaka hasira, akaamuru Shadraki, Meshaki na Abednego waletwe mbele yake. Nao wakawaleta mbele ya mfalme.

¹⁴Mfalme Nebukadneza akawauliza, “Je, ni kweli kwamba wewe Shadraki, wewe Meshaki na wewe Abednego, hamuitumikii miungu yangu wala kuiabudu ile sanamu ya dhahabu niliyosimamisha? ¹⁵Basi, mtakaposikia tena sauti ya baragumu, filimbi, kinubi, zeze, santuri, zumari na sauti za ala nyingine za muziki, je, mko tayari kuinama chini na kuiabudu sanamu niliyotengeneza? Kama mkikataa, mtatupwa mara moja katika tanuri ya moto mkali. Je, ni mungu gani anayeweza kuwaokoa mikononi mwangu?”

¹⁶Shadraki, Meshaki na Abednego wakamjibu mfalme, “Ee Nebukadneza, sisi hatuhitaji kukujibu kuhusu jambo

Danieli Sura 3 Kutoka kwa *Bibilia Habari Njema*

hilo. ¹⁷Ikiwa ndivyo, Mungu wetu ambaye tunamtumikia aweza kutuokoa katika tanuri ya moto mkali; tena atatuokoa mikononi mwako, ee mfalme. ¹⁸Lakini, hata kama haitafanyika hivyo, ujue wazi, ee mfalme, kwamba sisi hatutaitumikia miungu yako wala kuiabudu sanamu ya dhahabu uliyosimamisha.”

Wenzake Danieli wanahukumiwa

¹⁹Hapo, mfalme Nebukadneza akawaka hasira, sura yake ikabadilika kwa chuki dhidi ya Shadraki, Meshaki na Abednego. Akaamuru mwako wa moto wa tanuri uongezwe mara saba kuliko kawaida yake. ²⁰Akaamuru watu fulani wenye nguvu kabisa katika jeshi lake wawafunge Shadraki, Meshaki na Abednego na kuwatupa katika ile tanuri ya moto mkali. ²¹Basi, vijana hao wakafungwa hali wamevaa makoti yao, kanzu zao, kofia na mavazi yao mengine, wakatupwa katikati ya ile tanuri ya moto mkali. ²²Kwa vile amri ya mfalme ilikuwa kali, ule moto ulikuwa umewashwa ukawa mkali sana, hata ndimi za moto zikawatekeza wale watu waliowapeleka Shadraki, Meshaki na Abednego. ²³Ndipo Shadraki, Meshaki na Abednego, wakiwa wamefungwa, wakatumbukia katika ile tanuri ya moto mkali.

²⁴Basi, mfalme Nebukadneza akashangaa, akainuka kwa haraka na kuwauliza washauri wake, “Je, hatukuwafunga watu watatu na kuwatupa motoni?” Nao wakamjibu mfalme, “Naam, mfalme! Ndivyo!” ²⁵Kisha akauliza, “Lakini sasa mbona ninaona watu wanne wakitembeatembea humo motoni bila kufungwa na wala hawadhuriki, na mtu wa nne anaonekana kama mwana wa miungu?”

Vijana wanaachwa huru

²⁶Basi, mfalme Nebukadneza akaukaribia mlango wa tanuri ya moto mkali, akaita, “Shadraki, Meshaki na Abednego, watumishi wa Mungu Mkuu, tokeni mje hapa!” Shadraki, Meshaki na Abednego wakatoka motoni. ²⁷Maliwali, wasimamizi, wakuu wa mikoa na washauri wa mfalme, wote wakakusanyika pamoja, wakaona ya kuwa ule moto haukuweza kuwaungua hao watatu. Nywele zao hazikuungua, mavazi yao hayakuungua, wala hawakuwa na harufu yoyote ya moto.

²⁸Basi, mfalme Nebukadneza akasema, “Na asifiwe Mungu wa Shadraki, Meshaki na Abednego kwa kuwa alimtuma malaika wake na kuwaokoa watumishi wake ambao wanamtegemea. Wao walikataa kutii amri yangu ya kifalme, wakaitoa mhanga miili yao badala ya kuabudu mungu mwingine, ila Mungu wao peke yake. ²⁹Kwa hiyo, naamuru kwamba watu wa kabila lolote, taifa lolote au lugha yoyote, watakaosema kitu chochote dhidi ya Mungu wa Shadraki, Meshaki na Abednego, watangolewa viungo vyao kimojakimoja na nyumba zao zitabomolewa. Maana hakuna mungu mwingine awezaye kuokoa namna hii.” ³⁰Basi, mfalme Nebukadneza akawapandisha vyeo Shadraki, Meshaki na Abednego katika mkoa wa Babuloni.

Utiifu kwa mwanadamu
Zoezi la 6, Ukurasa 2

b. Danieli 3

Jina _____

Utiifu kwa Mwanadamu

Darasa _____

Zoezi la 8

Tarehe ya Kuwasilisha _____

Kutii kwa Hiari yako Mwenyewe

Katika sura ya 2 ya Mwongozo wa Mwanafunzi tulijadili Viwango Vitatu vya Utiifu.

1. Tii kwa kuwa uliambiwa ufanye hivyo.
1. Tii na ugundue sababu kuu ambayo ilimfanya kiongozi wako akuambie ufanye.
2. Tii kwa hiari yako (kwa sababu ni jambo linalofaa kufanya).

Fikiria kuhusu siku chache zilizopita na uelezee kuhusu hali iliyokupelekea wewe kutii **kwa hiari yako mwenyewe**.

Chagua hali moja na ujibu maswali yafuatayo.

1. Ulifanya nini kwa hiari yako bila ya kuambiwa na kiongozi wako?

2. Je, ilikuwa rahisi kutii bila yoyote aliye mamlakani kuwepo? _____
Eleza jibu lako.

3. Je, ulijaribiwa kutotii? _____
Eleza jibu lako.

Utiifu kwa Mwanadamu
Zoezi la 8, Ukurasa 2

4. Ulijifunza nini kutokana na tukio hili?

- a. _____

- b. _____

- c. _____

- d. _____

- e. _____

Orodha ya Kazi za Darasani

Mada ya Somo: _____ Utiifu kwa Mwanadamu _____

Chemsha Bongo Mstari wa kumbukumbu

Tarehe

1 _____

2 _____

3 _____

Zoezi

Tarehe ya Kuwasilisha

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

Mtihani Tarehe _____

